



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones uenerabilis magistri Nicolai de blony  
decretoru[m] doctoris. capellani episcopi Bosnomensis.  
ualde deseruientes populo. sed et clero utcu[m]q[ue]  
docto eos digne legenti. predicanti. aut ...**

**Nicolaus <de Plove>**

**Argentine, 22. XI. 1494 - 1495**

De sancta Margaretha.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-31214**

## De sancta Margaretha

Et. xxv. Vistabit dñs i gladio suo duro  
z grádi z forzi sup leuiathan zc.

De sancta Margaretha.  
Sermo. XXXIII

### Simile est regnuz

**S**celoz thesauro abscondito in agro.  
Math. xij. Sic dicit brūs Aug.  
in li. de scā viduitate. Bona ē pudicia cō  
iugal. melior p̄tinentia vidual. s̄z optia casti  
tas v̄ginal. In signū h̄ licet t̄ps sub m̄ri  
monte voluerit p̄cipi. z a vidua Anna p̄di  
cari z laudari. t̄n nō nisi de v̄gie voluit na  
sci. z in v̄gie corp̄al̄ elegit morari. Q̄ ad  
verres brūs Ambro. i li. de offic. dic. Quā  
ta est v̄ginitas gr̄a q̄ meruit a t̄po eligi. vt  
esset corp̄ale dei tēplū i q̄ habitauit corp̄  
liter plenitudo diuinitas. nam v̄go genuit  
mūdi salutē. vitā pepit v̄go vniuersorum.  
Decille. Haḡ igit̄ est laus z honor v̄ginū  
q̄ meruerūt familiar̄ ceteris cū deo h̄re cō  
fortiū. Un̄ de eis d̄r Apoc. iij. Sequunt̄  
agnū q̄cūq̄ terit. Est em̄ ista familia specia  
lis xpi. Hā sic dicit Jeronim̄ ad eustochiū  
eplā. c. l. iij. Ut fil̄i dei ingressus est mundū  
nouā familiā instituit. vt q̄ ab angel̄ adora  
tur i celis h̄ret angelos in terr̄. sc̄z v̄gines  
Est igit̄ hec vita pon̄ angelica q̄ humana  
Un̄ dicit Ambro. in li. de v̄ginitate. Quia  
negat hāc vitā fluxisse de celo quā nō de fa  
cili inuenim̄ in terr̄ nisi postq̄ i hec t̄reni  
corp̄is mēbra descēdit. S̄z z de Helia. de  
Jobāne baptista. de Maria sorore moysi  
et de v̄ginibz q̄s legim̄ in tēplo deputatas  
Dec oia i figura p̄tingebāt ill̄ vt essent in  
dicia futuroz. Figura in pauc̄. veritas in  
pluribz. Decille. p̄z opt̄ igit̄ tantā sublimi  
tate z excellentiā merito v̄ginitas compaf  
thesauro p̄cioso. sic loq̄t̄ euāgelii. Simile est  
regnū celoz thesauro abscondito i agro. zc.  
In q̄bz v̄bis comēdat̄ v̄ginitas oim̄ gene  
raliter. sed sp̄cialiter br̄ Margarethe cui  
festū hodie agim̄ ex triplici p̄rogatiua z af  
similatiōe accipit̄. Dabet em̄ thesaur̄ vir  
ginitas incōpabil̄ dignitate. delectabilez  
amentate. z inestimabil̄ vtilitate. Nihil  
em̄ thesauro in rebo z possessionibz p̄ciosi  
z digni. eo q̄ est ex rebo excellentissimis z p̄  
ciosissimis sc̄z auro argēto lapidibz p̄cios.  
zc. Nihil etiā eo delectabili z amēnius. q̄a  
dulce est oculis auz. amēni sūt ad vidēduz  
et tractandū lapides z margarite. Nichil

insup thesauro vtili. q̄ ad om̄ia valet. Au  
trit em̄ z sustērat vitam. redimit a morte. et  
memoriā facit durabilē post mortem. Est  
igit̄ thesaur̄ v̄ginalis p̄mo p̄ciosus z incō  
parabilis dignitate. delectabil̄ amentate.  
z inestimabilis vtilitate.

### Diri primo

**q̄ thesaur̄ virgi**  
nalis castitas est  
p̄ciosus z incōpabil̄ dignitate. Pater autē  
dignitas v̄ginitas ex q̄uo. sc̄z ex arduita  
te seu difficultate facili. ex natura sup̄naturali  
ex hūilitate illustri. z ex mortalitate immoz  
tali. De p̄mo sc̄z de arduitate seu difficulta  
te facili pater. Castitas em̄ v̄ginal̄ ē res mul  
tū excelsa z difficil̄ ex vna p̄re. z t̄n est facili  
ex alia. Difficile nāq̄ est in carne s̄ legē car  
nis viuere. sic difficile esset in regno Polo  
nie s̄ legē reḡ Polonie viuere. Docantez  
faciūt v̄gines. Un̄ dicit Ambro. in libro d̄  
viduis. Sup̄gredit̄ v̄ginitas p̄ditōz hūa  
ne nature. p̄ quā hoies angelis assimilant̄  
Et ex h̄ dicit Ambro. Q̄ maior est victo  
ria v̄ginū q̄ angeloz. Angeli em̄ sine car  
ne viuunt. v̄gines s̄o in carne triumphāt.  
Apl̄us. Si s̄m carnes vixerit̄ motiemini.  
Decille. Et alē p̄o p̄re est facili. q̄z facili  
se p̄tinent v̄gines q̄z vidue aut corrup̄e p̄  
ur deducit Aug. p̄tra Julianū in libro. xv  
Luius rō est s̄m ip̄m. Quia q̄nto maḡ ca  
sta esse voluerit. rāto ampl̄ in sup̄anda cō  
cupiscentia laborabit. Eo maḡ videlic̄z si  
ei sc̄z p̄cupiscentie z voluptati maiores cu  
ras p̄suetudo dedit. Propter quod apl̄us  
i. Cor. vij. De virginibz p̄ceptū dñi nō ha  
beo. p̄siliū aut̄ do. Et seq̄t̄. Si nup̄erit vir  
go non peccabit. tribulationē tamē carnis  
habebūt huiusmodi. Tribulationē inq̄.  
nō solū filijs necessaria. p̄uidendo. sed etiā  
difficilius postea in viduitate p̄tinēdo. Et  
Jeronim̄ i eplā. lxxij. dicit. Difficilior cō  
tinentia viduaz minorē habebit mercedē.  
Sed diceret. Et q̄ virt̄ est circa difficil̄  
le z bonū. s̄ videt̄ q̄ difficilior p̄tinentia sic  
maḡ meritoria. z p̄ p̄sequēs vidue debent  
h̄re maī p̄miuz q̄z v̄gines. R̄ndeo. Q̄ non  
oim̄e difficult̄ bonū est maḡ meritoria. sed  
t̄n illud q̄d est difficilior ex genere operis  
vt ieiunū est maḡ meritoria et se q̄z ele  
mosyna. non t̄n ex h̄ si fuerit difficilior ipsi  
agenti et natali cōplectione. z vt difficilior  
est ieiunare colerico q̄z slegmatico. Talis  
aut̄ difficultas q̄ fit ex causa natali n̄ auget

meritū s; dinimuit. Sic auar' difficilins dat unū denariū q̄ larg' centū. Qd i anaro est viciabile. i. largo laudabile. Quicqd tū dicat Jeronim' simplr loq̄ndo. pugna ḡginū est difficilior q̄ viduaz. Nā lz verū sit q̄ recordatio expe voluptat' maioris sit difficultat' in viduis. Prout etiaz dicit phus in li. de aialib; tū in ḡginib; ymagia/ tio in experte lasciuie cū ist' trib; circūstan/ tijs. q̄ sunt desiderii expiendi de curiosita/ te. existimatio maioris delectatōis q̄ sit in reueritate. rignozātia incōmodoz et tur/ pitudinis pcomitāt'. faciūt maiorē pugnā. r p psequēs maiorē difficultatē. Secōdo p; ḡginal' castitat' dignitas ex nata supnatāli Virginitat' em obseruatio aliqd h; natu/ rale. aliqd supnatāle. Habet inq; naturale qm̄ in actu carnis sine q̄ ḡginitas nō solui tur rō obzuit ex immoderātia delectatōis sensibil'. r h; est innatāle q̄ rō omnino succū/ bar r sensualitas dominet'. Et quia pueri/ tas h' ordinis inuenit in om̄i actu carnis. ideo ois act' carnis h' aliqd h; innatāle. Actus em̄ carnis nō p̄t exerceri nisi ratio deiciat ab arce sua. Tertio p; ḡginal' casti/ tatis dignitas ex hūilitate illustri. quia qm̄ aliq̄ illecebra illustris dicit'. hoc est quātuz ad seculū solū. Sed qm̄ remanēs in ḡgini/ tate nolens in m̄mōniū duci p̄pter xp̄m̄ humiliata d; quantū ad selm. S; hec hu/ militas est illustris. qz nulla corrupta peni/ tus est liberata. i. de fuiture emissa. Sed om̄is incorrupta est illustris r liberata. Et ymo om̄is corrupta q̄tū cunq; est illustris q̄ntū ad selm. semp est serua r illibera q̄ ad deū. Et ecōuerso om̄is incorrupta ē hūmi/ lis q̄ntū ad selm sed illustris q̄ ad deum. Quarto patet ḡginalis castitat' dignitas ex mortalitate imortali. Om̄ia em̄ h; mor/ talitat' opera moriunt cum carne mortua. r cū ipa imperpetuū nō resurgēt. Virgini/ ras at r si moriente carne ad temp' moria tur in carne. tū suscitabit' eternalit' reman/ sura.

**Dixi secundo** q̄ thesaur' us virginis ca/ stitatis est grat' r delectabilis in amenitate. Que quidē amenitas p̄sistit in q̄tuor. sc; i humanitate angelica. in honestate verecū/ da. in memoria illibata. r in puritate ex pu/ ritate occasionata. Primo itaq; amenitas ista p̄sistit in hūanitate angelica. qz angeli

r si habūdant delectatōib; sp̄nialib; tamē carent sensibilib; . Ygit in ḡginib; est hūa/ nitas angelica. qz ḡgines carēt delectatōi/ bus sensibilib; r habūdant sp̄nialib; . Et q̄ p; q̄ cū p̄riū sit angelice natē nō possit car/ nales delectatōes expiri s; sp̄uales. r ḡgies in h; eos sequunt'. necesse ē vt angeli amore naturali plus diligāt ḡgines q̄ viduas v' p̄urgatas. Cuius rō est. qz om̄e aial diligit sibi sile. r volatilita sibi similia querūt. Se/ cūdo ḡginalis castitatis amenitas p̄sistit i honestate verecūda. Qd p; ex eo. Exquo em̄ ḡginitas est res honestissima. naturalit' ter debet verecūdari audire vel videre tur/ pia. Legit' de beata valpurga. qz cū fuisse eius exequie in sepultura sui corp' is. et qui dā vir ex deuotione maria ipam in feretro iacentē in facie osculat' est. statim illa quasi subridendo erubuit. In signum qz fuerit go verecūdissima. Nō solū ḡ virgo deb; ē pudorata in animo. sed etiā in om̄ib; sensu/ bus exteriorib; r gestu puerfationis. Sic em̄ dicit Valer' li. iij. c. iij. Non solū man' pecunie s; etiam ocul' libidinofus aspectu p̄nētes esse debēt. Et li. vi. c. j. dicit de qua dā q̄ informauit filiā suā vt nō solū suare ḡginitate illibata s; etiā nec oscula ad virū q̄tū cunq; sincera p̄ferat. Tertio becamē/ nitas ḡginū p̄sistit in mēoria illibata. Vir/ gines em̄ ex eo q̄ nō habent qd eas macu/ ler in p̄sentia sicut corruptas. semp habēt amenitatē r delectationē in memoria. cum eaz cor nō tūillet memoria aliē turpitudi/ nis. Et ideo d; . Secura mens. q̄ iuge cō/ uiniū. Legit' de quadā ḡgine q̄ m̄s annis suabat ḡginitatē. Quā aut' fuisset corrupta statim p̄pter remorsū p̄scie tantā tristitiā in/ cidit qz sib' ipsi displicens seipsam occidit. Quarto amenitas ḡginalis castitatis con/ sistit i puritate ex puritate occasionata. Nā si Adam nō peccasset (om̄es em̄ homies so/ rent in paradiso) genuiss; sine feditate car/ nis r ardore libidinis. Nūc aut' vtroq; mō generant' r cum feditate carnis r ardore li/ bidinis. Nec aut' p̄cupiscētia in ḡginib; fre/ natur p̄tute p̄nētie. Et ideo ḡginitas que nō generat est mūdicia q̄ sumpsit occasio/ nē sue puritatis ex immūdicia coniugal'. Nam virgines videntes q̄ non possunt ge/ nerare sine immūdicia corporis et cordis malunt nō generare q̄ fedari.

## De sancta Bargarretha

**Dixi tertio** q' thesaur' & gina /  
lis castitas est fru /  
tuosus inestimabili utilitate. Que quidez /  
utilitas consistit in quatuor. scz i sterilitate fecu /  
da. in necessitate gratuita. in p'cio incopara /  
bili. 7 in gl'a sui gloriari. De p'mo scz de ste /  
rilitate fecunda dicit Jeronim' sup D'zec. ij. /  
loquens de fecunditate & ginitat' dic' Coniu /  
giu' terrā & ginitas celū replet. Nō est q' pu /  
randū & gines esse inutiles in eccl'a militā /  
ti. sicut heretici hussite estimāt. dicētes sta /  
tū monialiū esse inutile ppter infecundita /  
tē. cū multo copiosius et fecundius repleat /  
celū q' cōiugate. Propter qd' Isa. lvi. dicit. /  
Nō dicat eunuch' . ecce ego lignū aridū /  
q' d. nō estimet q's & gines sine fructu. q'a et /  
si sunt sine fructu ventris. sunt tñ cū fructu /  
mētis. Et notāter dicit ppha de ligno. Nā /  
& gines nō sunt ligna s; lapides viuī. quibz /  
edificat' ir'lm celestis. Apoca. Preciosi oēs /  
muri eius 7 turres ir'lm gēmis edificabūnt /  
Triplex materia currit in edificijs. Nam /  
quedā edificia sunt de gleb' obza siue de ar /  
gilla. vt sūt dom' pauper. Quedā de lignis. /  
vt sunt dom' nobiliū. Et quedā de lapidi /  
bus duris 7 q'drat'is. vt sunt dom' pncipiū. /  
Prima edificia min' p'ciosa. quia caduca. /  
Secda solidiora. Tertia ppetua. Sic est d' /  
istia tribz statibz. Nā cōiugiu' est sic argilla /  
terrea ppter sollicitudinē corpale 7 terrenā. j. /  
Loz. vij. Tribulatiōes carnis habebunt /  
hmoi. 7 ido nō sunt p'ciosa. qz dat' eis mer /  
ces tricesima. Vidue sūt velut ligna arida /  
q' ad edificādū sunt apra. Fuerūt em' qñqz /  
viridia in coniugio qñ germiabāt plem 7 fru /  
ctu vētris. s; iam aruerūt p p'inentiā ab /  
stinentes a corp'alibz. 7 fructificātes i spūa /  
libz. Virgines aut' sunt lapides ppetui 7 q' /  
drati. i. quadruplici f'cture cardinali ornati /  
scz p'pantia. prudētia. fortitudine. 7 iusticia /  
Sūt etiā politi 7 dolati varijs tribulatio /  
nibz 7 tēptationibz. De scdo scz de necessi /  
tate gratuita p3. qz q' & ginitatē p'fuare volūt /  
in duplici se necessitate p'stituūt. scz mort'i /  
ficatōis p'nie. abstīnēdo a delicijs 7 volup /  
tatibz. 7 obligatōis votive. Que em' & gini /  
tatē fuare voluerit de necessitate hz mort'i /  
ficare mēbra. ieiunijs. vigilijs. fugiēdo etiā /  
oia spectacula vanitatū in q'bz p't esse peri /  
culū castitat'. Nam iuxta Bern'. perit casti /  
tas in delicijs. Refert Valer' li. ij. ca. j. Q' /  
vini vsus romanis semis ignot' fuit olim

ne scz in aliquod dedec' plaberēt. Dinc d'z /  
Ecc'i. xxvi. Mulier ebriosa ira magna. et /  
p'umelia 7 turpitudine eius nō teget. Reci /  
tat Seneca epla. xxi. q' marim' quidā me /  
dicus dicit q' femie naturaliter nō debent /  
pati podogram. nec etiā fluxū capilloz. qd' /  
tñ hodie videm'. qz eodē modo patiunt' vt /  
viri vtrūqz defectū. Cuius rō est fm Se /  
neca. quia equaliter viuūt sicut viri. et ira /  
nō mutata est natura. sed vita. qz nō min' /  
vigilant. nō min' potant q' viri. ymo poru /  
puocant viros. Et seqt. Beneficijs secus /  
suis vicjs pdiderunt. et qz feminā etuēt. /  
morbis virilibz implicite sunt. Per h' patz /  
respōsio ad questionē q' querit. quare pau /  
ci sunt hodie & ginitatē suantes illibatam. /  
Et est brevis responsio. Quia viuūt deli /  
cate et voluptuose. Terte vidī aliqñ in mo /  
nasterijs monialiū cū essem p'dicatoz earū /  
p'te. nōnullas & gines sic delicare viuē /  
tes vt si filie regū essent satis esset rāsis de /  
licijs effluere. Sed qd' accidit inde. p'dute /  
rūt quidem gradientia sup terrā. Vera est /  
cuiusdā phi qui d'z Lomicus snia q' dixit. /  
Sine cerere et bacho friget ven'. Qd' etiā /  
verū dictū recitat Jeronim' epla. xc. Nam /  
ventre distentū mero 7 cibo sequit' volup /  
tas membror' impudicor'. put ait Jero'. /  
epla. xxxvij. Q' merellus vxorē fuste int're /  
mit' p' eo q' vinū bibisset. Nec mirū. quia vt /  
ait idem. Quecunqz femina vini vsu im /  
moderate appetit. omibz virtutibz ianuam /  
claudit 7 vicjs aperit. **Ad q'**

**De necessitate obligationis votive qñ** /  
tum in h' statu sit necessaria. patz. 7 tantum /  
est necessaria obligatio voti in statu virgi /  
nali. vt sine ea meritū p'sequi non possit vir /  
ginitas. eo q' votū p'ficiat meritū virginalē. /  
Unde fm Bonauenturā. Si duo facient /  
idem gen' operis. 7 vnus faciet ex simplici /  
pposito. alter ex voto. mag' meretur ille qui /  
facit ex voto. Propter qd' dicit Thomas /  
scda scde. q. viij. ar. iij. Q' melius est idem /  
opus ex voto q' sine voto. triplici de causa. /  
Primo. qz vouere est act' latrice. cum sit p' /  
missio deo facta. Et iste actus est p'cipuus /  
inter f'ctus morales. Unde Augustinus /  
in libro d' & ginitate dicit. Neqz virginitas /  
quia & ginitas. sed quia deo dedicata ē ho /  
norat' quā vouet et seruat p'inentia pietat' /  
tis. Secdo quia ille qui vouet aliquid et fa /  
cit. plus deo se subijcit q' ille q' facit solum.

Subicit enim se non solum ad actum, sed etiam quantum ad partem, quod de celo non potest aliud facere. Sic plus daret homini quam daret ei arbori cum fructibus quam daret ei fructus. Tertio quia pro votum voluntas immobiliter firmatur in bono. Facere autem aliquid ex voluntate in bonum, pertinet ad perfectiores fratres, ut patet per philosophum in ethicorum. Sicut etiam peccare merito obstinata aggrauatur peccatum, et dicitur peccatum in spiritu sancto. **S**i ergo queris, quare homo vouet aliquid deo, tamen deus non indiget certificari a nobis. Respondeo secundum Augustinum. Quod talis promissio non cadit in eius utilitatem qui a nobis certificari non indiget, sed ad utilitatem nostram in quantum voluntatem nostram vouendo immobiliter firmamus ad illud quod expedire facere. **De tertio** scilicet quomodo virginis castitas consistit in precio incomparabili patet. Quia cum secundum poetam Libertas non bene pro toto venditur auro. Et secundum leges humanas libertas est bonum impreciabile, virginitas autem est libertas spiritus, sicut in corinthios. Ut sit sancta corpe et spiritu, quod cogitat tamen quod domini sunt, et hoc facit multum expedire, multum libere, quod est sine sollicitudine corporis et mundi. Et ideo libertas seruandi deo non est appreciabilis aliquid precio. Unde ecclesiasticus. Non est digna omnis moderatio anime continentis. Ad exponit Thomas. Quod nec fecunditas carnis nec aliquid corporale bonum est comparandum continentie, quam inter bona anime computatur. Propter quod Augustinus in libro de virginitate. Floram ter dicit anime continentis, non corporis continentis, quia castitas corporis sine castitate mentis est sicut spica sine grano. Bursa sine argento. Aurum sine nucleo. Lampas sine oleo. Cista foris alba intus spurcia plena. Sepulchrum pulchrum intus fetidum. Pomum foris rubrum intus acidum. In quibus omnibus modicum est valor. Sic est in virginibus solum corpe et non merito castis. Nam tales nullum habent premium in celo, prout euangelium dicit. Solum enim mundo corde deum videbunt. Iste thesaurus ita preciosus cuius homo nescit precium, multum sollicitudine deberet custodire ergo per duas custodias, scilicet per humilitatem et pudicitiam. Nam humilitas abscondit eum, ne a furibus per vanam gloriam subtrahatur. Unde Gregorius in omelia. Depdari desiderat quod tale thesaurus in via publice portat. Pudicitia autem defendit eum a manibus latronum. Nam sic in viris necessaria est prudencia, sic in feminis pudicitia, per quam femine seruantur in honestate fame

et odore opinionum bone. Hoc autem nomen pudicitia a pudore venit, in quo verecundia significatur. secundum Thomam secunda secunda quod dicitur. Et attendit proprie circa signa verecundie, sicut sunt aspectus, oscula, tactus, et sic de alijs. Quamuis autem antique femine fuerit sollicitudine seruare pudicitiam ponit Valerius dicens. Quod quedam maluerunt perdere vitam quam pudicitiam. Sic narrat de quadam quam cum esset in mari per hostes et perdone captam, ne sibi auferret pudicitiam se in mare proiecit. Sicut de Lucretia quam haec violenter fuit oppressa a ferro Tarquinij regis superbi filio, gladio se occidit. Sicut narrat de quadam quam filiam suam videns sollicitam per Apium claudium principem, eam occidit, maluit filie sue esse iteremptor quam corrupte perire. Hoc tamen hodie non debet seruari, sicut dicit Augustinus in libro de ciuitate dei, ut per tuenda vita corporali vel etiam per verecundiam amissa pudicitie ergo se occidat. Sed potius debet sustinere violentiam non consentiendo voluntate libidini, quia pudicitia est res animi, virginitas est res corporis, et ea integra permanere in animo, non potest ista violenter de corpore auferri, ut dicit beatus Augustinus ad Iulianum libro viii. Quod autem Ambrosius vocat illas mulieres sanctas que per conseruationem castitatis sue submerserunt se ipsas. Sane quilibet intelligat, quia non ideo sancte quia se occiderunt, sed alio modo, quia voluit eas deus se occidere, forte enim aliud eis spiritus sanctus inspirauit. **C**um ergo thesaurus iste imprecabilis sit, ut ait Ieronimus, diligenter custodiat eum virgo his virtutibus. Debent enim esse tacita silentia ut ait idem. Sit sermo eius prudens, nec tam eloquens preciosus quam pudore. Similiter non sit vaga nec discurrens sed clausa exemplo beate virginis, quam clausam angelus inuenit Lucam. Sit cum honestis matronis. Sit contemptibus horis orationi intentam, ut dicit Ieronimus epistola xliiij. Sit operosa manibus, discat latinam facere, tenere colum, rotare fustem, stamina pollice ducere, fugiat viros aspectum et colloquia, exemplo illius de qua narrat in libro quem dicit paradisi. Que pro eo quod quidam inuenis fuit de eius pulchritudine scandalifera per decem annos intra quadam sepulchrum sedebat donec fuit mortua, ut eius vultum nemo poterat videre. Et interrogata cur hoc faceret. Respondit. Valui me in sepulchro reclinare quam nocere aie ad similitudinem dei facte. De alia etiam nar-

Aug. dicit de quibus dicitur  
et per duas custodias  
per humilitatem et pudicitiam

## De diuisione apostolorum

rat Jeronim<sup>9</sup> epla. c. l.ij. Quā cum visitare  
vellet bñs Martin<sup>9</sup>. illa p fenestraz misit  
ereniū seu donū dices. Ora p me qz a viro  
nō sum visitata.

**De quarto** Quō viginat<sup>9</sup> ca-  
stitas pstitit in p-  
mio excellenti z glā singulari. patet p illud  
Apoca. xiiij. vbi dicit. Nemo poterat dicere  
canticū nouū nisi centū quadraginta quatuor  
milia. q̄ empri sunt de terra. Hī sunt q̄  
cū mulieribz nō sūt coinquinati. Istud can-  
ticū est leticia spūalis z grazactio de icor-  
ruptione vginatis custodie. Habēt ar vir-  
gines singulare triplicē progatiuā beatitu-  
dinis z felicitat<sup>9</sup> vtra alios stat<sup>9</sup> scz in vita  
in morte z post mortez. In vita qz vitā an-  
geloz ducūt et libere pcurrūt orōibz celoz.  
qd alij vir facere possunt. In morte etiam  
sunt beatores ceteris. Quia specialiter a  
xpo z vginē glōsa visitant<sup>9</sup> z ab eis i celum  
pducunt. Sic narrat Jeron<sup>9</sup>. de Tharsila  
q̄ expirans ait circumstantibz. Cedite cedite  
qz ihs venit. Post mortē ar habēt glāz sin-  
gularē z excellentissimā in genere castitatis.  
Quia trāscendit glā eoz castitatē viduale  
et diuiale. vt dicit Thomas. Ad aut singu-  
lariter habēt excellentissimā glāz qz marty-  
res q̄ ad vehemēt<sup>9</sup> inherendū vltimo fini  
postponūt ppiā vitā. Et religiosi ppiā vo-  
luntatē viuētes in monasterijs pferuntur  
eis q̄ solū postponūt vtr<sup>9</sup> voluptates. De  
hac glā dicit Isidor<sup>9</sup> li. ij. de sū. bono. cap.  
xxxij. vginēs feliciores in vita eterna sunt  
alijs. qz sūt siles angelis dei. q̄ nec nubent  
nec nubēt. Vñ tūc verificabit illd Apoca.  
xij. Eades est mēsurā hoīs q̄ z angeli. ymo  
habēt vltra angelos aureole pmiū qd erit  
gaudiū spēale de castitate mēz z de integri-  
tate corpis qd angeli nō habēt. Vñ Sa-  
lomon. Felix sterilis z incoīnq̄nata. Ad ex-  
ponit Robert<sup>9</sup> holgoth i felix ē illa in q̄ est  
sterilitas plis cū mūdicia corpis. Vñ vult  
dicere. q̄ felix est illa q̄ hz mēz et corpis in-  
tegritatē. Sed qz ista est merces cōmunis  
quā habēt vginēs diuigate z vidue. Hō ne-  
qs putet solū eis dari istā mercedem cum  
alijs. statim subdit. Dabit illi scz virgini. si  
dei donū electū. in vita eterna. in p̄platoe  
diuinitat<sup>9</sup> q̄ fidei succedit. z oibz fidelibz. p  
mittit. Apocal. Esto fidelis vsqz ad mortē  
z dabo tibi coronā vite. z nō solū s. s. z dabi-  
tur eis fors in templo acceptissima. Ad ex-

ponit Holgoth. i. dabit eis i celo aureola  
singular<sup>9</sup> progatiue vginat<sup>9</sup>. q̄ ē cōditio  
nobilissima z acceptissima i celo. qz est p̄di-  
tio xpi z matris sue. Dicit aureola diminti-  
tiue q̄si parua coroz. Duplex em̄ pmiū  
est b̄roz. Vñ essentialē cōmune oīm scōz  
z vocat aurea coroz. Aliud accidētale qd  
debet op̄i excellēt<sup>9</sup> victorie. z vocat aureo-  
la. i. pua coroz addita sup aureā. Hoc est  
pmiū accidētale sup additū essentiali. Vñ  
tale pmiū erit q̄si qdā decor in corpibz vir-  
ginū. Et q̄ decore habebūt vginēs in men-  
te gaudiū spēale. letātes de h̄ qz p xpo cor-  
pus martirio exposuerūt. Et in doctoribz  
p̄dicatoibz plāt<sup>9</sup> actualiter p̄dicātibz. et in  
oibz sacerdotibz fideliter z catholice p̄dicā-  
tibz erit spēalis decor de p̄seruis cōuersis  
p xpm. Cū igit vgo sc̄a Margaretha fu-  
it vgo z martir hz duplicē aureolā d̄ thes-  
auro dei in q̄ sunt noua z vetera sibi hodie  
datā. Ad quā nos dignes etiā pducere sua  
intercessione vt cū ea possim<sup>9</sup> de p̄dicata au-  
rea sine fine gaudere. Amen.

### De diuisione apostolorum. Sermo. XXXIII

**M**isit illos predi-  
care regnū dei. Luc. x. Matth. x.  
Matth. x. Sic ait ap̄s Ro. ij.  
Gla z honor. i. incorruptio scz memorie in  
sclo. dat om̄i credēt<sup>9</sup> in deū. Quanto mag<sup>9</sup>  
digni sunt honore z glā illi q̄ nō solū p̄ci-  
paliter crediderūt. sed etiā ad credendū vni-  
uersū orbē sua p̄dicatōe induerūt. q̄les fue-  
rūt ip̄i sc̄i apli. Quā de causa hodie p̄ mū-  
dū diuisi sūt vt ad fidē xpi gētes inuitarēt.  
Vultū igit honorādi sunt q̄ tā cito tam  
p̄mpte crediderūt. Hoc em̄ vt vocati sunt a  
xpo nullis adhuc miracul<sup>9</sup> ab eo visis statū  
crediderūt. Mag<sup>9</sup> aut honorādi sunt ab eo  
q̄ xpm tā leti tam alacres tā expediti secu-  
ti sunt. z relic<sup>9</sup> oibz p̄p̄is sibi adheserūt. Nā  
vidim<sup>9</sup> q̄ ad vni<sup>9</sup> iussione vocē Petrus et  
Andreas relic<sup>9</sup> oibz secuti sūt redēptoz.  
vt dicit Bre. in omelia. S̄z p̄marie sūt ho-  
norādi. qz nos ad xpm adduxerūt p̄dicatōe  
ip̄oz. Et idō p̄pha in ps. cccv. iij. ait. eorum  
cellitudinē attendēs. Nimis honorati sūt  
amici tui de<sup>9</sup>. Vbi dicit Horra. q̄ honora-  
uit eos xpus in eo q̄ nō p̄ patriarchas aut  
p̄phetas sed p̄ seipm eos vocauit. Matth.  
x. Venite post me. Mag<sup>9</sup> ar honorant<sup>9</sup>